

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Джафарової Олени В'ячеславівни на дисертацію Стрижевської Василюни Юрїївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право

1. Актуальність теми дисертації

В умовах посилення викликів у сфері національної безпеки, а також потреби у відповідності діяльності поліції принципам правової держави, питання забезпечення законності в роботі органів Національної поліції набуває особливого значення. Законність виступає фундаментальним принципом державного управління та реалізації публічної влади, від ефективності якого безпосередньо залежить реалізація конституційних прав громадян, рівень правопорядку та довіра населення до органів внутрішніх справ. Разом з тим, практика свідчить про наявність істотних проблем у системі забезпечення законності в діяльності поліції. Це стосується як нормативно-правової невизначеності окремих процедур, так і складнощів у застосуванні існуючих адміністративно-правових інструментів. Значну частину цих проблем можна вирішити шляхом комплексного переосмислення адміністративно-правового механізму забезпечення законності – його змісту, суб'єктного складу, форм та методів реалізації.

Актуальність теми Стрижевської Василюни Юрїївни зумовлюється ще й тим, що в умовах адаптації українського законодавства до стандартів Європейського Союзу необхідним є ґрунтовний аналіз правових моделей забезпечення законності, апробованих у країнах з розвиненою демократичною традицією. Це дає змогу не лише окреслити шляхи імплементації позитивного зарубіжного досвіду, а й запропонувати науково обґрунтовані напрями удосконалення вітчизняної нормативної бази.

Загалом, дисертаційне дослідження Стрижевської Василюни Юрїївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності

органів Національної поліції України» відповідає сучасним викликам державного управління та правової політики, є своєчасним, науково-значущим і має потенціал для практичного впровадження результатів у діяльність правоохоронних органів.

2. Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертаційне дослідження побудоване завдяки використанню сукупності методів наукового пізнання. Сутність законності розкрито завдяки методу діалектики. Метод спостереження застосовано щодо аналізу сучасного стану забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України. Методи дедукції та індукції використано щодо розкриття особливостей та видів діяльності органів Національної поліції України як об'єкту забезпечення законності. Формально-логічний метод став основою для розкриття правових засад законності та виділенні загальної характеристики адміністративно-правового механізму забезпечення законності.

Структурно-функціональний метод став методологічним способом визначення статусу суб'єктів забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України. Організаційно-правовий метод використано щодо виділення форм та методів забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України. Формально-догматичний метод став основою для аналізу правових норм у діяльності поліції. Метод порівняння використано щодо аналізу зарубіжного досвіду забезпечення законності в діяльності органів поліції. Теоретико-прогностичний метод застосовано щодо виділення напрямків розвитку засобів забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України.

Метою дисертаційного дослідження є визначення сутності, змісту та характеристики адміністративно-правових засад забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України, для формування

прогресивних та ефективних рекомендацій та напрямків розвитку засобів забезпечення законності в правоохоронній діяльності.

Об'єкт дослідження – сукупність суспільних відносин, що виникають в процесі забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України. Предмет дослідження – адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України.

Нормативною базою дисертації є Конституція України, законодавчі акти України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанови Верховної Ради України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, нормативні акти органів Національної поліції.

Інформаційну базу дослідження становлять політико-правова публіцистика, проекти нормативних актів, довідкові видання, статистичні матеріали діяльності органів поліції.

Дисертаційна робота характеризується достатністю опублікування основних наукових результатів дисертації, що розкривають її основний зміст, адже основні положення та результати дисертації висвітлено в восьми наукових статтях, а також положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднено та обговорено на чотирьох міжнародних науково-практичних конференціях: «Актуальні проблеми правових наук в євроінтеграційному вимірі» (м. Харків, 20-21 грудня 2019 р.), «Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України» (м. Київ 14-15 листопад 2021 р.), «Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи України» (м. Київ, 19–20 жовтня 2022 р.)», «Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення» (м. Київ, 13–14 березня 2023 р.).

Отже, аналіз змісту дисертаційної роботи Стрижевської Василюни Юріївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» свідчить про її логічну

структурну побудову, ґрунтовність дослідження та високий науково-теоретичний та прикладний рівень дисертації.

3. Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим комплексним дослідженням щодо перспектив та стану розвитку адміністративно-правових засад забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України, в результаті якого визначено рекомендації та можливості адаптації норм національного законодавства до європейського для створення ефективного забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України.

Авторкою уперше сформовано науково-теоретичне розуміння адміністративно-правового механізму забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України як цілісної системи взаємопов'язаних правових інструментів та процедур, організаційних заходів, форм та методів, що реалізуються уповноваженими суб'єктами з метою забезпечення належного функціонування поліції у межах правових приписів, додержання службової дисципліни, попередження та усунення правопорушень у внутрішній та зовнішній діяльності поліції, а також гарантування дотримання прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина в процесі здійснення поліцейських повноважень та надання послуг.

Здобувачкою удосконалено значення забезпечення законності у діяльності Національної поліції, що впливає на ефективність функціонування правоохоронної системи, формує основу для зміцнення та стабільності публічного правопорядку, підвищує рівень довіри та соціальних очікувань населення до органів влади, виступає важливою умовою утвердження легітимності державної влади загалом у сфері захисту правопорядку та безпеки громадян.

Отримали подальшого розвитку напрямки розвитку та вдосконалення процесу формування та реалізації засобів забезпечення законності в діяльності

органів Національної поліції України щодо забезпечення інформаційної прозорості системи адміністративної відповідальності поліцейських, вдосконалення організаційних засобів забезпечення законності, оптимізації інструменту контролю, покращення застосування технічних засобів та міжсекторальної взаємодії та міжнародного співробітництва в умовах війни як інструментарію забезпечення законності.

Отже, оцінка змісту дисертації Стрижевської Василюни Юрїївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» дозволяє дійти висновку, що дослідження має незаперечну наукову новизну. Дисертація за своїм змістом і формою є самостійною, завершеною науковою кваліфікаційною працею, результати якої мають значення для теорії і практики юриспруденції. Актуальність обраної теми дослідження, обґрунтованість наукових положень та висновків і запропонованих авторкою рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність, достовірність та наукова новизна одержаних результатів, повнота їх викладу в опублікованих працях свідчать про глибоку наукову самостійність авторки, високий рівень підготовленості дослідження.

4. Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес: – наукові рекомендації та висновки можуть бути використані для створення теоретико-методологічної бази удосконалення процесу забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України; – ряд пропозицій зможуть доповнити нормативно-правові акти, а також законопроекти, які знаходяться на розгляді у Верховній Раді України та стосуються питань діяльності органів Національної поліції України; – напрацювання можуть бути використані для покращення діяльності органів Національної поліції; – матеріали використовуватимуть у навчальному процесі під час викладання

спеціалізованих дисциплін адміністративного спрямування, які стосуються питання організації діяльності органів поліції.

Таким чином, дисертаційна робота має високий науково-теоретичний рівень, а також практичну цінність.

5. Наукова і практична цінність дисертації

Аналіз змісту роботи свідчить про самостійне, завершене, аргументоване, комплексне дослідження і дозволяє констатувати його високий науково-теоретичний та прикладний рівень. Вдала структурна побудова дисертації доводить науково вивіреним та аргументованим підхід до вирішення визначених завдань і досягнення мети дослідження. Висунуті й обґрунтовані дисертанткою положення та рекомендації мають значну наукову цінність, оскільки в дисертації пропонуються нові шляхи вирішення важливого загальнодержавного завдання, яке реалізується у сфері дії права та за допомогою права.

Відповідно, обґрунтованість та достовірність наукових положень і результатів дослідження обумовлена його раціональною та внутрішньо узгодженою структурою. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У першому розділі «Загальна характеристика забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» визначено особливості та види діяльності органів Національної поліції України як об'єкта забезпечення законності; розкрито сутність, значення та сучасний стан забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України; виділено правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України та місце серед них адміністративного законодавства.

У другому розділі «Загальна характеристика адміністративно-правового механізму забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» визначено поняття та структура адміністративно-правового механізму забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції

України; охарактеризовано суб'єкти забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України; виділено форми та методи забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України.

У третьому розділі «Шляхи удосконалення системи забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» узагальнено зарубіжний досвід забезпечення законності в діяльності органів поліції та можливості його використання в Україні; сформовано напрямки розвитку засобів забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України.

У висновках дисертації визначено сутність, зміст та характеристику адміністративно-правових засад забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України, для формування прогресивних та ефективних рекомендацій та напрямків розвитку засобів забезпечення законності в правоохоронній діяльності.

Отже, дисертаційне дослідження Стрижевської Васи́лини Юріївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» містить науково обґрунтовані теоретичні результати, наукові положення, які характеризуються єдністю змісту і свідчать про особистий внесок здобувачки в науку. Усі сформовані в дисертації Стрижевської Васи́лини Юріївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» положення й висновки обґрунтовано на основі особистих досліджень авторки, таким чином наукова і практична цінність дисертації є повністю обґрунтованою та доведеною, що позитивно впливає на розвиток науки та діяльності правоохоронної системи загалом.

6. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Дисертаційне дослідження, як і будь-яка наукова праця, містить певні спірні питання, необґрунтовані твердження, та позиції, які потребують додаткового уточнення.

1. У роботі немає унікального авторського аналізу щодо взаємодії верховенства права та законності в діяльності органів Національної поліції України.

2. Авторці варто було б розширити наукові пошуки у сфері адміністративної відповідальності поліцейських.

3. Висновок до розділу 1 щодо при важливої законодавчої конкретизації обставин, що виключають кримінальну протиправність діянь у контексті забезпечення оборони держави, виходить за межі адміністративного права та не відповідає предмету дослідження.

4. Безумовно цікавим вбачається аналіз зарубіжного досвіду забезпечення законності в діяльності органів поліції, однак, залишилася невизначеною позиція авторки щодо виділення зарубіжної держави з найбільш вдалою для запозичення моделі.

Зазначені зауваження, викладені у формі пропозицій, не впливають на позитивну оцінку актуальності теми дослідження, новизни, обґрунтованості та достовірності отриманих авторкою результатів, значущості цих результатів для науки і практики.

7. Загальний висновок та оцінка дисертації

Дисертаційна робота Стрижевської Васи́лини Ю́рїївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» є самостійним, завершеним, комплексним науковим дослідженням. Дисертаційна робота має теоретичну та практичну значущість, вирішує актуальне науково-практичне завдання щодо становлення та реалізації правових засад забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України.

У дисертаційному дослідженні Стрижевської Васи́лини Ю́рїївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» відсутні ознаки академічної недоброчесності.

Підсумовуючи викладене, дисертаційна робота Стрижевської Василюни Юрїївни на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення законності в діяльності органів Національної поліції України» представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, за своєю актуальністю, новизною та обґрунтованістю одержаних результат відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її авторка – Стрижевська Василюна Юрїївна – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Офіційний опонент
завідувач кафедри
адміністративної діяльності ННІ № 3
Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Олена ДЖАФАРОВА